Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj:04-035/23-1480/29
Podgorica, 23.10.2023.g.

I Z V J E Š T A J

O REVIZIJI GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA „POKRETA ZA PLJEVLJA“ ZA 2022. GODINU

(Konačni izvještaj)

Podgorica, oktobar 2023. godine

S A D R Ž A J

I MIŠLJENJE,NALAZI I PREPORUKE 3
II OPŠTI PODACI 9
2.1. Pravni osnov 9
2.2. Osnovni podaci o subjektu revizije 9
2.3. Finansijsko poslovanje i finansiranje Partije 10
2.4. Vrsta revizije 10
2.5. Predmet revizije 10
2.6. Cilj revizije 10
2.7. Kriterijumi revizije 11
2.8. Metode revizije 12
2.9. Vrijeme vršenja revizije 12
III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 13
3.1. Sistem unutrašnjih kontrola 13
3.2. Aktivnosti partijskih organa u 2022. godini 13
3.3. Finansijski plan za 2022.godinu 13
3.4. Program rada 14
3.5. Računovodstveni sistem 14
3.6. Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj 14
3.7. Izvještaj o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta 15
3.8. Izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima 15
3.9. Izvještaji o prikupljenim i utrošenim sredstvima iz javnih i privatnih izvora u izbornoj kampanji 15
3.10. Završni račun 16
3.10.1. Bilans stanja 16
3.10.2. Bilans uspjeha 20
3.10.2.1. Prihodi 20
3.10.2.2. Rashodi 21
3.11. Kancelarijsko poslovanje 24

MIŠLJENJE, NALAZI I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije (broj 04-035/23-1480/2 od 01.06.2023.godine), izvršila je reviziju Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja „Pokreta za Pljevlja“ za 2022. godinu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije, Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti i Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo Partije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji „Pokreta za Pljevlja“ za 2022. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije (broj 210/23 od 18.10.2023.godine) na Preliminarni izvještaj o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja „Pokreta za Pljevlja“ za 2022. godinu (br. “I“ 04-038/23-248 od 16.10.2023.godine), nadležni Kolegijum DRI u sastavu: Predsjedavajući Senatom DRI, senator Nikola N. Kovačević – rukovodilac Kolegijuma i senator dr Branislav Radulović - član Kolegijuma na sjednici održanoj dana 23.10.2023. godine, razmotrio je i usvojio

KONAČNI IZVJEŠTAJ
o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja
„Pokreta za Pljevlja“ za 2022.godinu

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom je utvrđeno da je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj „Pokreta za Pljevlja“ za 2022.godinu sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Za finansijsku reviziju je određena ukupna materijalnost za finansijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 793,92€, tj. 2% od ukupnih rashoda Partije, koji iznose 39.695,79€. Na osnovu navedenog, nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje na navedeno u preporuci F1.**

Revizijom pravilnosti poslovanja „Pokreta za Pljevlja“ je utvrđeno da subjekt revizije nije sve finansijske i druge radnje uskladio sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Revizijom su utvrđene neusklađenosti poslovanja koje se odnose na nedosljednu primjenu Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (član 14, 24 i 25), Zakona o računovodstvu (član 20 i 22), Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, pa u skladu sa tim, a imajući vidu da slučajevi neusklađenosti, pojedinačno ili zbirno, imaju prožimajući efekat (konstatovano u okviru nalaza i preporuke P2) nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje na pravilnost poslovanja.**

NALAZI I PREPORUKE

FINANSIJSKA REVIZIJA

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Partija nije na odgovarajući račun evidentirala troškove pomoći i donacija u iznosu od 2.000,00€ u poslovnim knjigama, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica jer je navedene troškove, umjesto u okviru računa 551 – Reprezentacija, trebalo evidentirati u okviru računa 559 - Ostali nematerijalni troškovi. Takođe, Partija je u

okviru ostalih troškova i režijskog materijala evidentirala nabavku opreme u iznosu od 196,27€, što nije u skladu sa Pravilnikom, s obzirom da je nabavku opreme trebalo evidentirati na odgovarajući račun u okviru klase 0, a ne na troškove.

Preporuka F1

- **Subjekt revizije treba da prilikom evidentiranja troškova u poslovnim knjigama u potpunosti primjenjuje Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, kao i da nabavku opreme evidentira na odgovarajući račun u okviru klase 0, shodno važećem Pravilniku, a ne na trošak.**

REVIZIJA PRAVILNOSTI

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2022.godini ostvarila prihode u ukupnom iznosu od 43.251,04€, dok su rashodi ostvareni u iznosu od 39.695,79€, što se u značajnoj mjeri razlikuje u odnosu na prihode i rashode planirane Finansijskim planom za 2022.godinu (ukupno planirani prihodi i rashodi Partije za 2022. godinu iznose po 9.755,05€).

Preporuka P1

- **Preporučuje se subjektu revizije da realnije planira prihode i rashode, a u slučaju ostvarivanja istih u značajno većem ili manjem iznosu da izvrši korekciju Finansijskog plana.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je „Pokret za Pljevlja“ samostalno izvršio otvaranje posebnog žiro računa kod poslovne banke za finansiranje troškova izborne kampanje na lokalnim izborima u Pljevljima, koji nije zatvorio nakon zaključivanja Sporazuma o zajedničkom-koalicionom nastupu na lokalnim izborima u Pljevljima, zajedno sa dva politička subjekta (Demokrate CG i Ujedinjena CG), po osnovu kojeg je zaključen i Sporazum o otvaranju zajedničkog žiro računa (Demokrate CG) i imenovanju odgovornog lica za upravljanje namjenski prikupljenim sredstvima na izbornom žiro računu. Takođe, Pokret za Pljevlja je sa izbornog žiro računa koji je samostalno otvorio izvršio plaćanja troškova izborne kampanje po osnovu lokalnih izbora u Pljevljima u ukupnom iznosu od 18.544,00€ i isti nije zatvorio (stanje sredstva na navedenom računu 31.12.2022.godine iznosilo 11.856,00€), što nije u skladu sa odredbama člana 24 i 25 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kojim su utvrđene obaveze otvaranja i zatvaranja posebnog žiro računa.

Preporuka P2

- **Subjekt revizije treba vrši otvaranje i zatvaranje posebnog žiro računa za izborne kampanje na način propisan odredbama člana 24 i 25 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Partija tokom 2022. godine, sa računa ženske organizacije izvršila plaćanje troškova u iznosu od 958,20€, pri čemu nije prezentirala Statut ženske organizacije, već Odluku o organizaciji i načinu rada organizacije žena Pokreta za Pljevlja, što nije u skladu sa odredbama člana 14 stav 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kojim je utvrđeno da se budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima mogu trošiti samo u skladu sa Statutom te ženske organizacije.

Preporuka P3

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi donošenje posebnog Statuta ženske organizacije u cilju stvaranja uslova za trošenje sredstava za finansiranje ženske organizacije u političkom subjektu u skladu sa članom 14 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

Nalaz

- Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da Partija nije izvršila godišnji popis obaveza, potraživanja i depozita na žiro računima sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, već samo popis opreme, što nije u skladu sa članom 22 Zakona o računovodstvu i članom 2 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica. Takođe, revizijom je utvrđeno da Partija ne obezbjeđuje evidenciju osnovnih sredstava u Glavnoj knjizi, kao ni analitičku evidenciju istih u posebnom računovodstvenom programu ili vanbilansno.

Preporuka P4

- **Subjekt revizije treba da vrši godišnji popis imovine i obaveza u skladu sa odredbama člana 22 Zakona o računovodstvu i člana 2 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, kao i da vodi evidenciju osnovnih sredstava u cilju upoređivanja popisom utvrđenog stanja i utvrđivanja eventualnih razlika (manjkova ili viškova).**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Partija obezbjeđuje evidenciju blagajničkog poslovanja u okviru Glavne knjige, dok ne obezbjeđuje pomoćnu evidenciju blagajničkog poslovanja kroz dnevnik blagajne.

Preporuka P5

- **Subjekt revizije treba da vodi pomoćnu evidenciju blagajničkog poslovanja, u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva, shodno članu 20 Zakona o računovodstvu.**

Nalaz

- Uvidom u putne naloge kojim su pravdani troškovi dnevnica za službena putovanja u zemlji utvrđeno je da dio putnih naloga ne sadrži datum pravdanja istih, kao i da nijesu podnošeni izvještaji sa službenog putovanja, što nije u skladu sa članom 9 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru. Takođe, Partija je izvršila isplate na ime troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe Predsjedniku Partije, bez pisane saglasnosti o odobravanju upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe, što nije u skladu sa članom 25 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru. Revizijom je utvrđeno i da je dio putnih naloga potpisivan od strane Predsjednika Partije u svojstvu nalogodavca i podnosioca računa.

Preporuka P6

- **Subjekt revizije treba da troškove službenih putovanja obračunava i isplaćuje na osnovu putnih naloga koji sadrže sve potrebne elemente, u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.**

Preporuka P7

- **Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi da putne naloge ne potpisuje isto lice u ulozi nalogodavca i podnosioca računa.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Partija nije vršila usaglašavanje obaveza sa dobavljačima (nijesu prezentirani IOS-i ili slične potvrde).

Preporuka P8

- **Preporučuje se subjektu revizije da vrši usaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima na kraju finansijske godine u cilju preciznog iskazivanja istih.**

Nalaz

- Uvidom u djelovodnik Partije utvrđeno je da se u istom ne vrši zavođenje faktura dobavljača. Partija nije internom procedurom definisala poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata.

Preporuka P9

- **Subjekt revizije treba da vrši evidentiranje i arhiviranje svih ulaznih i izlaznih akata, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

Konačni izvještaj o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja ”Pokreta za Pljevlja” za 2022. godinu, namijenjen je rukovodstvu subjekta revizije, Skupštini Crne Gore, Agenciji za sprječavanje korupcije i ostaloj zainteresovanoj javnosti.

Subjekt revizije je dužan da, putem aplikacije DRI za praćenje preporuka (Registar preporuka), u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema Konačnog Izvještaja o reviziji, odnosno najkasnije do 23.11.2023.godine, dostavi Državnoj revizorskoj instituciji Akcioni plan za realizaciju preporuka, a u roku od šest mjeseci, odnosno najkasnije do 23.04.2024.godine, Izvještaj o realizaciji preporuka iz Izvještaja o reviziji.

Nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da karakter nalaza u predmetnoj revizije nalaže:

- **da se predmetni izvještaj, zbog izraženog negativnog mišljenja i utvrđenih nepravilnosti, dostavi Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, na upoznavanje;**

- **da se predmetni izvještaj dostavi Skupštini Crne Gore, shodno Protokolu o saradnji između Skupštine Crne Gore i Državne revizorske institucije.**

Predsjedavajući Senatom DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Senator
Nikola N. Kovačević

II OPŠTI PODACI

2.1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji (“Sl. list CG“ br. 15/07….31/14 i 70/17);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG“ br. 003/20, 038/20);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije za 2023.godinu, DRI br. 06-038/22-277 od 26.12.2022.godine;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije br. 04-035/23-1480/2 od 01.06.2023.godine.

Revizija Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja „Pokreta za Pljevlja“ izvršena je u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG“ br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“ br. 07/15);
- Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata;
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI 100 - 999).

2.2. Osnovni podaci o subjektu revizije

„Pokret za Pljevlja“ je politički subjekt koji je osnovan na osnivačkoj Skupštini dana 24.09.2014.godine, dok je Rješenjem MUP- a od 11.02.2015.godine izvršen upis istog u Registar političkih partija. Skraćeni naziv partije je: Pokret.
Sjedište pokreta je u Pljevljima.
Organi Pokreta su: Skupština, Opštinski odbor, Predsjednik, Predsjedništvo i Izvršni odbor.
Skupština je najviši organ odlučivanja u Pokretu. Shodno Statutu, Skupština, donosi Program i Statut Pokreta; utvrđuje strateška opredjeljenja Pokreta itd.
Opštinski odbor je najviši organ Pokreta između dvije Skupštine, koji za to vrijeme utvrđuje i vodi politiku u skladu sa Programom Pokreta i odlukama Skupštine. Opštinski odbor je nadležan i da: predlaže Skupštini na usvajanje Program i Statut Pokreta, njihove izmjene i dopune i Poslovnik o radu Skupštine; usvaja finansijski izvještaj Pokreta za svaku godinu i svake izbore (pojedinačno) na predlog Izvršnog odbora itd.
Predsjednik Pokreta predstavlja i zastupa Pokret i njegove interese u zemlji i inostranstvu, rukovodi organizacijom, određuje poslove potpredsjednicima i usklađuje i nadzire djelovanje Pokreta.
Pokret ima tri potpredsjednika koji se biraju na predlog Predsjednika.
Predsjedništvo je operativno-savjetodavni politički organ Pokreta koji zasjeda redovno - po potrebi, analizira aktuelnu političku situaciju, zauzima opšte političke stavove i obavlja druge poslove neophodne za kontinuirano funkcionisanje rada Pokreta.

Izvršni odbor, između ostalog, uz saglasnost Predsjednika raspolaže finansijskim sredstvima; utvrđuje Predlog finansijskog izvještaja za svaku godinu i svake izbore (pojedinačno) i dostavlja ga Opštinskom odboru na usvajanje.
Pokret ima organizaciju mladih i organizaciju žena.
Način organizovanja i rada organizacije mladih i žena može se urediti posebnim odlukama Opštinskog odbora.

2.3. Finansijsko poslovanje i finansiranje Partije

Shodno Statutu, prihodi Pokreta su: mjesečna primanja u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih partija i drugim odgovarajućim zakonima; sponzorstva i donacije; dobrovoljni prilozi poslanika, odbornika, zaposlenih sa kadrovske liste i svih članova Pokreta.
Sredstvima Pokreta, uz saglasnost Predsjednika Pokreta, raspolaže i o njihovom korišćenju odlučuje Izvršni odbor Pokreta.
Za materijalno i finansijsko poslovanje odgovoran je predsjednik Pokreta, a istovremeno u obavezi da pripremi godišnji finansijski plan i izvještaj o finansijskom poslovanju.

2.4. Vrsta revizije

Državna revizorska institucija je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti. Finansijska revizija podrazumijeva reviziju Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja „Pokreta za Pljevlja“ za 2022.godinu, dok revizija pravilnosti podrazumijeva usklađenost poslovanja iste sa zakonskom i drugom regulativom.

2.5. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj „Pokreta za Pljevlja“ za 2022.godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskom i drugom regulativom.

2.6. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja o tome:

1. Da li su finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja ili
2. Da li su finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

2.7. Kriterijumi revizije

Kriterijumi za finansijsku reviziju

- MRS;
- Zakon o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021, 152/22 od 30.12.2022)
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta ("Sl. list CG" br. 026/22).

Kriterijumi za reviziju pravilnosti

- Zakon o političkim partijama ("Sl. list Crne Gore", br. 073/10, 040/11, 059/11);
- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG“ br. 003/20, 038/20);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2022. godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 144/21 od 31.12.2021, 055/22 od 26.05.2022, 109/22 od 03.10.2022)
- Zakon o radu („Sl. list CG“, br. 049/08 … 004/18, 074/19...145/21);
- Zakon o obligacionim odnosima („Sl. list CG“, br. 047/08, 004/11, 022/17);
- Zakon o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021, 152/22 od 30.12.2022);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl.list RCG“, br.065/01,...,004/07 i „Sl. list CG“, br.086/09,...,083/16, 067/19...146/21,...,152/22 od 30.12.2022);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br.013/07,...,008/15, 022/17, 042/19...145/21,...,152/22 od 30.12.2022);
- Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Sl. list CG“,br.024/19);
- Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja („Sl. list CG“, 029/13, 016/16,...,152/22 od 30.12.2022);
- Zakon o reprogramu poreskog potraživanja („Sl. list CG“, br.083/16), do donošenja novog Zakona o reprogramu poreskog potraživanja („Sl. list CG“, br.145/21 od 31.12.2021.g.);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG“, br. 040/16, 028/18,108/20);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta ("Sl. list CG" br. 026/22);
- Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika („Sl. list RCG“, br.032/03);

- Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije ("Službeni list Crne Gore", br.028/02, 130/ 21),
- Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica ("Službeni list Crne Gore", br. 126/22 od 18.11.2022);
- Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG”,br.076/10,...,050/17, 015/19, 009/20,110/21...032/22);
- Pravila o načinu obračunavanja i izvještavanja o nenovčanim prilozima političkim subjektima ("Službeni list Crne Gore", br. 036/22 od 06.04.2022);
- Statut političkog subjekta;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Partije;
- Finansijski plan Partije za 2022. godinu;
- Program rada Partije za 2022. godinu
- Interne procedure i pravila subjekta revizije.

2.8. Metode revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupaka dokumentarne i terenske revizije.
U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja, uključujući i interne kontrole.
Takođe je utvrđena materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu odnosno procjena do kojeg nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istinitost i objektivnost.
Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata, utvrđeno je da se kod određivanja materijalnosti po vrijednosti, koristi se stopa materijalnosti u rasponu od 0,5% do 2%. S tim u vezi, materijalnost je utvrđena u iznosu od **793,92€,** tj. 2% od ukupnih rashoda Partije, koji iznose **39.695,79€.**
Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave subjekta revizije, koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima, ocijenjeno je funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola radi određivanja revizorskog pristupa. Ispitana je doslijednost primjene zakona te pravila, procedura i drugih internih akata shodno utvrđenim kriterijumima.

2.9. Vrijeme vršenja revizije

Revizija Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja „Pokreta za Pljevlja“ za 2022. godinu je planirana Godišnjim planom revizija DRI za 2023.godinu, kojim je definisano pretpostavljeno vrijeme trajanja revizije od ukupno 25 revizorskih dana.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

3.1. Sistem unutrašnjih kontrola

Partija je shodno članu 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i u skladu sa članovima 26 i 34 Statuta Pokreta za Pljevlja, donijela Odluku kojom je određeno odgovorno lice za finansijsko poslovanje i namjensko trošenje sredstava Pokreta, lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja, kao i lice koje vrši nadzor i unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja Pokreta.

3.2. Aktivnosti partijskih organa u 2022. godini

Partijski organi su u 2022. godini shodno svojim nadležnostima donijeli i usvojili sljedeća interna akta: Finansijski plan i Program rada za 2022. godinu (redovno poslovanje Partije i Organizacija žena), Odluku o usvajanju popisu imovine i obaveza, Odluku o usvajanju Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu i Odluku kojom se članstvo oslobađa plaćanja članarine za 2022. godinu.

3.3. Finansijski plan za 2022.godinu

Partija je donijela Finansijski plan za 2022.godinu u Zakonom predviđenom roku. Prihodi Pokreta za Pljevlja su planirani u iznosu od 8.056,44€ i to: prihodi opredijeljeni budžetom opštine Pljevlja za 2022. godinu u iznosu od 7.386,36€ i potraživanja iz prethodne godine u iznosu od 670,08€. Rashodi su planirani u iznosu od 8.056,44€ i odnose se na: troškove materijala i energije u iznosu od 100,00€, troškove zarada u iznosu od 6.786,84€, troškove naknada u iznosu od 150,00€, troškove usluga u iznosu od 500,00€ i ostali poslovni rashodi u iznosu od 519,60€. Partija je donijela i finansijski plan za žensku organizaciju Pokreta. Prihodi ženske organizacije planirani su u iznosu od 1.698,61€ i odnose se na prihode opredijeljene budžetom opštine Pljevlja za 2022. godinu u iznosu od 1.557,36€ i potraživanja iz prethodne godine u iznosu od 141,25€, dok su rashodi planirani u iznosu od 1.698,61€ i odnose se na edukaciju za političko osnaživanje žena u iznosu od 700,00€, kampanju „Zaustavimo nasilje“ u iznosu od 250,00€, obilježavanje 8. marta u iznosu od 400,00€ i kancelarijski materijal u iznosu od 348,61€. Shodno navedenom, konstatuje se da ukupno planirani prihodi Partije za 2022. godinu iznose 9.755,05€, dok ukupno planirani rashodi iznose 9.755,05€. Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2022.godini ostvarila prihode u ukupnom iznosu od 43.251,04€, dok su rashodi ostvareni u iznosu od 39.695,79€, što se u značajnoj mjeri razlikuje u odnosu na prihode i rashode planirane Finansijskim planom za 2022.godinu.

- **Preporučuje se subjektu revizije da realnije planira prihode i rashode, a u slučaju ostvarivanja istih u značajno većem ili manjem iznosu da izvrši korekciju Finansijskog plana.**

3.4. Program rada

Partija je shodno članu 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja donijela Program rada za 2022. godinu u Zakonom propisanom roku (28.12.2021.godine). Programom rada za 2022. godinu planirane su sljedeće aktivnosti: decentralizacija i zalaganje za ravnomjerni regionalni razvoj, održivi privredni razvoj i zaštita prirodne sredine, briga za mlade-briga za Našu budućnost, briga za stare – za grad dostojanstvene starosti, socijalna politika i socijalna pravda, briga o kulturi i indentitetu. Poseban akcenat u programu rada bio je stavljen na organizovanju aktivnosti na zaštiti devastirane životne sredine u Pljevljima. Pokret za Pljevlja-Organizacija žena Pokreta u 2022. godini planirala je organizovanje aktivnosti i uzimanje učešća na domaćim i međunarodnim obukama vezanim za političko osnaživanje žena, organizovanje kampanje „Zaustavimo nasilje“, te skup žena Pokreta za Pljevlja, povodom 8. marta- međunarodnog dana žena.

3.5. Računovodstveni sistem

Partija je, shodno članu 48 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja dužna da vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu, visini i strukturi, u skladu sa propisom Ministarstva finansija. Budući da Partija ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.
Partija je u revidiranom periodu vodila sljedeće poslovne knjige: Dnevnik, Glavnu knjigu i pomoćne evidenciju (analitičku evidenciju obaveza i potraživanja).
Shodno Izjavi subjekta revizije, računovodstvene evidencije (evidencija obaveza i troškova) se zasnivaju na obračunskoj osnovi, dok se evidentiranje prihoda vrši na gotovinskoj osnovi. Partija je zaključila Ugovor o pružanju usluga sa agencijom za vršenje knjigovodstvenih poslova.

3.6. Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj

Shodno članu 48 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, politički subjekt završni račun i godišnji konsolidovani finansijski izvještaj podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika, Državnoj revizorskoj instituciji i Agenciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.
Shodno Pravilniku o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta (“Sl.list Crne Gore”, br.026/22), politički subjekat je dužan da godišnji konsolidovani finansijski izvještaj dostavi na sledećim izvještajima:

- Izvještaj o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta;
- Izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima; i
- Završni račun političkog subjekta.

Subjekt revizije je Državnoj revizorskoj instituciji dostavio Godišnji finansijski izvještaj na propisanim obrascima i u zakonskom roku.

3.7. Izvještaj o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta

Partija je u Zbirnom izvještaju o prihodima i rashodima Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta iskazala prihode u iznosu od 43.251,00€ i rashode u iznosu 39.696,00€, koji podaci odgovaraju istim evidentiranim u poslovnim knjigama Partije.
Ukupni prihodi u iznosu od 43.251,00€ odnose se na prihode političkog subjekta iz javnih izvora u iznosu od 9.010,00€ (budžet lokalne samouprave) i prihoda iz ranijih godina u iznosu od 34.241,00€. Ukupni rashodi u iznosu od 39.696,00€ režijske troškove u iznosu od 654,00€, troškove nastale po osnovu finansiranja izborne kampanje u iznosu od 9.600,00€, troškove nastale po osnovu isplate zarada i ostalih naknada u iznosu od 21.533,00€, troškove nastale po osnovu kupovine kancelarijskog i drugog materijala za redovan rad u iznosu od 353,00€ i ostale troškove nastale po osnovu redovnog rada političkih subjekata u iznosu od 7.556,00€.

3.8. Izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima

Partija je u okviru Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2022.godinu sačinila poseban Izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava ženske organizacije Pokreta za Pljevlja za 2022. godinu u kojem je iskazala ukupne prihode u iznosu od 1.568,83€ i ukupne rashode u iznosu od 958,20€, dok je na dan 31.12.2022.godine stanje sredstava na računu ženske organizacije iznosilo je 2.803,33€.
Revizijom je utvrđeno da je Partija tokom 2022. godine, sa računa ženske organizacije izvršila plaćanje troškova u iznosu od 958,20€, pri čemu nije prezentirala Statut ženske organizacije, već Odluku o organizaciji i načinu rada organizacije žena Pokreta za Pljevlja, što nije u skladu sa odredbama člana 14 stav 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kojim je utvrđeno da se budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima mogu trošiti samo u skladu sa Statutom te ženske organizacije.

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi donošenje posebnog Statuta ženske organizacije u cilju stvaranja uslova za trošenje sredstava za finansiranje ženske organizacije u političkom subjektu u skladu sa članom 14 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

3.9. Izvještaji o prikupljenim i utrošenim sredstvima iz javnih i privatnih izvora u izbornoj kampanji

Partija nije tokom 2022. godine učestvovala na lokalnim izborima u Opštini Pljevlja kao nosilac liste, već u okviru koalicije. S tim u vezi, ista nije sačinjavala Izvještaje o porijeklu, iznosu i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora u izbornim kampanjama.

3.10. Završni račun

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta, politički subjekt je Godišnji završni račun za period od 01.01.2022.godine do 31.12.2022.godine dostavio Državnoj revizorskoj instituciji na propisanim obrascima:

- Iskaz o finansijskoj poziciji /Bilans stanja,
- Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha,
- Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala)-IPK (PP),
- Iskaz o tokovima gotovine-ITG (PP),
- Statistički Aneks.

3.10.1. Bilans stanja

Parija je u Bilansu stanja iskazala aktivu i pasivu na dan 31.12.2022.godine u iznosu od po 116.426,00€.
U aktivi Bilansa stanja iskazana je obrtna imovina (koju čine: potraživanja i gotovina i gotovinski ekvivalenti) u ukupnom iznosu od 116.426,00€.
U pasivi Bilansa stanja iskazan je kapital u iznosu od 5.761,00€ (kojeg čine ostali kapital 2.235,00€, neraspoređena dobit u iznosu od 46.187,00€ i gubitak u iznosu od 42.661,00€) i kratkoročne obaveze u ukupnom iznosu od 110.666,00€.
Revizijom je utvrđeno da podaci iskazani u Bilansu stanja odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

Evidentiranje i popis imovine

Partija je Odlukom imenovala Komisiju za popis sa zadatkom da izvrši popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da Partija nije izvršila godišnji popis obaveza, potraživanja i depozita na žiro računima sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, već samo popis opreme, što nije u skladu sa članom 22 Zakona o računovodstvu i članom 2 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica. Takođe, revizijom je utvrđeno da Partija ne obezbjeđuje evidenciju osnovnih sredstava u Glavnoj knjizi, kao ni analitičku evidenciju istih u posebnom računovodstvenom programu ili vanbilansno.

- **Subjekt revizije treba da vrši godišnji popis imovine i obaveza u skladu sa odredbama člana 22 Zakona o računovodstvu i člana 2 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, kao i da vodi evidenciju osnovnih sredstava u cilju upoređivanja popisom utvrđenog stanja i utvrđivanja eventualnih razlika (manjkova ili viškova).**

Stalnu imovinu Partije čini: kancelarijska, računarska i telekomunikaciona oprema, čija ukupna nabavna vrijednost iznosi 2.509,20€, a koja je u potpunosti otpisana/amortizovana. Partija je u 2022.godini izvršila nabavku opreme (bijela tehnika) u vrijednosti od 196,27€, ali nije evidentirana na odgovarajući račun u okviru klase 0, već na troškove. Navedena oprema je obuhvaćena popisom i obračunata je amortizacija iste u iznosu od 39,25€.

Potraživanja
Partija je u poslovnim knjigama i Bilansu stanja iskazala potraživanja u iznosu od 745,31€, a ista se odnose na potraživanja od opštine Pljevlja, na ime redovnog finansiranja političkog subjekta za dva odbornička mandata u iznosu od 615,5€ i po osnovu finansiranja ženske organizacije u iznosu od 129,78€. Navedena potraživanja su potvrđena konfirmacijom Opštine Pljevlja.

Novčana sredstva na žiro računima
Revizijom je utvrđeno da je Partija tokom 2022.godine svoje poslovanje obavljala preko žiro računa za redovno poslovanje, računa ženske organizacije i izbornog žiro računa. Stanje depozita na računima na dan 01.01.2022.godine iznosilo je 2.762,02€, a na dan 31.12.2022.godine 15.681,24€, dok su sredstva u ukupnom iznosu od 100.000,00€ oročena kod poslovne banke.
Stanje depozita na računima koje je evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara stanju koje je iskazano u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banka (bankarski izvodi) na navedene datume.

Redovni račun
Uvidom u bančine izvode redovnog žiro računa Partije utvrđeno je da je početno stanje depozita na istom iznosilo 570,32€, dok je stanje sredstva na 31.12.2022.godine iznosilo 1.021,91€.
Shodno obrazloženju ovlašćenog lica iz knjigovodstvene agencije, koja vodi poslovne knjige Partije, Pokret za Pljevlja je tokom 2022.godine putem javnog izvršitelja na ime potraživanja od Nove srpske demokratije naplatio sredstva u iznosu od 142.876,25€, koja su uplaćena na redovni račun Partije. Partija je dio navedenih sredstava u iznosu od 40.000,00€ prenijela na izborni račun, dok je sredstva u iznosu od 100.000,00€ deponovala kod poslovne banke shodno Ugovorima o oročenom depozitu sa poslovnom bankom, na rok od 6 mjeseci, sa kamatnom stopom od 0,05% na godišnjem nivou (u poslovnim knjigama evidentirano na konto 2419), a preostala sredstva u iznosu od 2.876,25€ iskorišćena su za redovno poslovanje političkog subjekta.
Prezentiran je i karton deponovanih potpisa, kao i ovlašćenje za podizanje gotovine sa navedenog računa.

Organizacija žena
Uvidom u bančine izvode žiro računa ženske organizacije Partije utvrđeno je da je početno stanje depozita na istom iznosilo 2.192,70€, dok je stanje sredstva na 31.12.2022.iznosilo 2.803,33€. Ukupan odliv sredstava tokom 2022.godine sa navedenog računa iznosio je 958,20€.
Prezentiran je karton deponovanih potpisa, kao i ovlašćenje za podizanje gotovine sa navedenog računa.

Izborni račun
Uvidom u bančine izvode izbornog žiro računa Pokreta za Pljevlja utvrđeno je da je početno stanje depozita na istom iznosilo 0,00€, ukupan priliv sredstava iznosio je 46.097,29€, ukupan odliv sredstava iznosio je 34.241,29€, dok je stanje sredstva na 31.12.2022.godine iznosilo 11.856,00€.

Prezentiran je karton deponovanih potpisa, kao i ovlašćenje za podizanje gotovine sa navedenog računa.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da je Pokret za Pljevlja samostalno izvršio otvaranje posebnog žiro računa kod poslovne banke za finansiranje troškova izborne kampanje na lokalnim izborima u Pljevljima. Izvršni odbor Partije je na sjednici održanoj 09.08.2022. godine donio Odluku o prenosu sredstava sa redovnog žiro računa na izborni žiro račun Pokreta za Pljevlja u iznosu od 40.000,00€, na ime plaćanja troškova izborne kampanje za izbor Odbornika Skupštine opštine Pljevlja, koji su raspisani za 23.10.2022. godine. Partija je 26.09.2022. godine potpisala Sporazum o zajedničkoj-koalicionoj izbornoj listi za nastup na izbornoj listi Nikola Rovčanin – Idemo ljudi, zajedno sa još sa dva politička subjekta (Demokrate CG i Ujedinjena CG). Takođe, potpisan je i Sporazum o otvaranju zajedničkog računa i imenovanju odgovornog lica za upravljanje namjenski prikupljenim sredstvima na izbornom žiro računu.
Revizijom je utvrđeno da je ukupan odliv sredstava sa izbornog žiro računa Pokreta za Pljevlja iznosio 34.241,29€ i isti se odnosi na prenos sredstava na zajednički izborni žiro račun shodno Sporazumu o zajedničkoj izbornoj listi (Demokrate CG) u iznosu od 15.000,00€, povraćaj pogrešno uplaćenih sredstava u iznosu od 697,29€, dok se odliv sredstava u ukupnom iznosu od 18.544,00€, odnosi na plaćanja troškova izborne kampanje od strane Pokreta za Pljevlja.
Takođe, revizijom je utvrđeno da je nakon završenih izbora na izborni žiro račun Pokreta za Pljevlja izvršen povraćaj sredstava u iznosu od 5.400,00€ od strane Demokrata CG, po osnovu neutrošenih sredstva u izbornoj kampanji, tako da je stanje sredstva na izbornom žiro računu Pokreta za Pljevlja na 31.12.2022. godine iznosilo 11.856,00€. Shodno Informaciji odgovornih lica subjekta revizije, izborni račun Pokreta za Pljevlja nije zatvoren.
Shodno navedenom, konstatuje se da je Pokret za Pljevlja samostalno izvršio otvaranje posebnog žiro računa kod poslovne banke za finansiranje troškova izborne kampanje na lokalnim izborima u Pljevljima, koji nije zatvorio nakon zaključivanja Sporazuma o zajedničkom-koalicionom nastupu na lokalnim izborima u Pljevljima, zajedno sa dva politička subjekta (Demokrate CG i Ujedinjena CG), po osnovu kojeg je zaključen i Sporazum o otvaranju zajedničkog žiro računa (Demokrate CG) i imenovanju odgovornog lica za upravljanje namjenski prikupljenim sredstvima na izbornom žiro računu. Takođe, Pokret za Pljevlja je sa izbornog žiro računa koji je samostalno otvorio izvršio plaćanja troškova izborne kampanje po osnovu lokalnih izbora u Pljevljima u ukupnom iznosu od 18.544,00€ i isti nije zatvorio (stanje sredstva na navedenom računu 31.12.2022.godine iznosilo 11.856,00€), što nije u skladu sa odredbama člana 24 i 25 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kojim su utvrđene obaveze otvaranja i zatvaranja posebnog žiro računa.

- **Subjekt revizije treba vrši otvaranje i zatvaranje posebnog žiro računa za izborne kampanje na način propisan odredbama člana 24 i 25 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

Blagajničko poslovanje

Partija je u 2022. godini blagajničko poslovanje obavljala preko jedne blagajne koja obuhvata gotovinske transakcije vezane za redovno poslovanje i izborne kampanje. U postupku revizije prezentirana je raspoloživa dokumentacija koja se odnosi na pravdanje blagajne, čiju evidenciju Partija obezbjeđuje u okviru Glavne knjige, dok ne obezbjeđuje pomoćnu evidenciju blagajničkog poslovanja kroz dnevnik blagajne.

- **Subjekt revizije treba da vodi pomoćnu evidenciju blagajničkog poslovanja, u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva, shodno članu 20 Zakona o računovodstvu.**

Uvidom u poslovne knjige, prateću dokumentaciju i bančine izvode utvrđeno je da je gotovina u blagajni Partije na dan 01.01.2022. godine iznosila 0,00€, da je evidentiran ulaz novca u blagajnu u iznosu od 5.513,52€ (sa redovnog računa iznos od 1.124,10€, a sa izbornog računa iznos od 4.389,42€), te da su iz blagajne izvršene isplate u istom iznosu, tako da je stanje gotovine na dan 31.12.2022. godine evidentirano u iznosu od 0,00€. U postupku revizije prezentirano je ovlašćenje za podizanje novčanih sredstava sa računa Partije. Revizijom je utvrđeno da su se gotovinska plaćanja odnosila na troškove dnevnica za službena putovanja u zemlji i troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe.
Partija je na ime troškova dnevnica za službena putovanja u zemlji, izvršila isplatu sredstava u iznosu od 1.098,00€ (iznos od 126,00€ za redovne aktivnosti Partije i iznos od 972,00€ za izborne aktivnosti). Uvidom u putne naloge kojim su pravdani troškovi dnevnica za službena putovanja u zemlji utvrđeno je da dio putnih naloga ne sadrži datum pravdanja istih, kao i da nijesu podnošeni izvještaji sa službenog putovanja, što nije u skladu sa članom 9 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru. Takođe, utvrđeno je dio putnih naloga potpisivan od strane Predsjednika Partije u svojstvu nalogodavca i podnosioca računa.

- **Subjekt revizije treba da troškove službenih putovanja obračunava i isplaćuje na osnovu putnih naloga koji sadrže sve potrebne elemente, u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.**
- **Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi da putne naloge ne potpisuje isto lice u ulozi nalogodavca i podnosioca računa.**

Partija je na ime troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe izvršila isplate u iznosu od 4.415,52€ (iznos od 998,10€ za redovne aktivnosti i iznos od 3.417,42€ za izborne aktivnosti). Navedene isplate su dokumentovane Odlukom Predsjednika Partije o odobravanju upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe. Dio navedenih troškova u iznosu od 756,60€ isplaćen je na ime troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe Predsjedniku Partije, bez pisane saglasnosti o odobravanju upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe, što nije u skladu sa članom 25 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.

Subjekt revizije je prezentirao Odluku o blagajničkom maksimumu, na iznos od 2.000,00€. Revizijom je utvrđeno da je ista poštovana.

Obaveze

Shodno podacima evidentiranim u Glavnoj knjizi, obaveze Partije sa stanjem na dan 31.12.2022. godine iznose 110.665,52€ i iste se odnose na: obaveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 655,70€, neto obaveze po osnovu Ugovora o radu u iznosu od 500,97€, obaveze za poreze i doprinose po osnovu Ugovora o radu u iznosu od 128,58€, razgraničene prihode u iznosu od 745,31€ (koji se odnose na potraživanja od opštine Pljevlja na ime redovnog finansiranja Partije i organizacije žena) i obaveze prema drugim državnim organima u iznosu od 108.634,96€ iskazane u poslovnim knjigama Partije kroz razgraničene prihode. U postupku revizije dato je obrazloženje knjigovodstvene agencije u vezi sa evidentiranjem razgraničenih prihoda u iznosu od 108.634,96€ (odnosi se na naplatu sredstava od strane Pokreta za Pljevlja putem javnog izvršitelja u iznosu od 142.876,25€ od Nove srpske demokratije, u vezi sa kojom je uložen prigovor sudu od strane dužnika).
Revizijom je utvrđeno da Partija nije vršila usaglašavanje obaveza sa dobavljačima (nijesu prezentirani IOS-i ili slične potvrde).

- **Preporučuje se subjektu revizije da vrši usaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima na kraju finansijske godine u cilju preciznog iskazivanja istih.**

3.10.2. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha iskazani su prihodi u iznosu od 43.251,00€, rashodi u iznosu 39.696,00€ i finansijski rezultat (dobitak) u iznosu od 3.555,00€.
Revizijom je utvrđeno da podaci iskazani u Bilansu uspjeha odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

3.10.2.1. Prihodi

Partija je u 2022. godini u Glavnoj knjizi evidentirala ukupne prihode u iznosu od 43.251,04€.
U nastavku je dat tabelarni pregled prihoda evidentiran u GK u 2022. godini

Rb	Vrsta prihoda	Ukupno u 2022. godini	% Učešća
1	Prihodi iz budžeta lokalnih samouprava	9,009.74	20.83%
2	Ostali prihodi	34,241.30	79.17%
	Ukupno	**43,251.04**	100.00%

Shodno prezentiranim podacima najveće učešće u ukupnim prihodima imaju ostali prihodi sa 79,17% itd.

Partija je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju evidentirala prihode iz budžeta lokalne samouprave u ukupnom iznosu od 9.009,74 € i isti se odnose na prihode od opštine Pljevlja (iznos od 7.440,91€ odnosi se na redovno finansiranje Partije na osnovu osvojenih dva odborničkа mandata u lokalnom parlamentu, a iznos od 1.568,83€ na finansiranje organizacije žena).

Prihodi u iznosu od 34.241,30€ se odnose na prihode iz ranijih godina.
Partija je tokom 2022.godine putem javnog izvršitelja naplatila sredstva u iznosu od 142.876,25€, shodno Rješenju o izvršenju na ime naplate novčanog potraživanja od Nove srpske demokratije, zbog neisplaćenih budžetskih sredstava po osnovu jednog poslaničkog mandata za period od 08.11.2016. do 22.10.2019. na osnovu presude Osnovnog suda u Podgorici (ukupan iznos po presudi iznosi 158.792,47€). S tim u vezi, Partija je dio navedenih sredstava u iznosu od 34.241,29€ evidentirala u okviru prihoda, dok su sredstva u iznosu od 108.634,96€ evidentirana u okviru odloženih prihoda (jer je izvršni dužnik, Nova srpska demokratija uložila prigovor sudu u vezi sa navedenom naplatom).

3.10.2.2. Rashodi

Partija je u 2022. godini u Glavnoj knjizi evidentirala ukupne rashode u iznosu od 39.695,79€.

U nastavku je dat tabelarni pregled rashoda evidentiranih u GK u 2022. godini

Rb	Konto	Opis	Ukupno u 2022. god	% Učešća
1	512	Troškovi ostalog (režijskog) materijala	353.47	0.89%
2	513	Troškovi goriva i energije	142.11	0.36%
3	520	Troškovi zarada i naknada zarada	6,511.14	16.40%
4	521	Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	2,002.59	5.04%
5	522	Troškovi naknada po ugovoru o djelu	7,505.80	18.91%
6	529	Ostali lični rashodi i naknade	5,513.52	13.89%
7	531	Troškovi transportnih i PTT usluga	327.50	0.83%
8	535	Troškovi reklame i propagande	72.60	0.18%
9	550	Troškovi neproizvodnih usluga	1,054.20	2.66%
10	551	Troškovi reprezentacije	6,426.08	16.19%
11	553	Troškovi platnog prometa	181.78	0.46%
12	554	Troškovi članarina	5.00	0.01%
13	561	Troškovi izborne kampanje	9,600.00	24.18%
Ukupno			**39,695.79**	100.00%

Shodno prezentiranim podacima najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi naknada po ugovoru o djelu sa 18,91%, troškovi zarada i naknada zarada sa 16,40% itd.

Troškovi ostalog i režijskog materijala (račun 512)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 353,47€, odnose se na troškove kancelarijskog materijala(157,20€) i opreme (196,27€) za redovno poslovanje.
Revizijom je utvrđeno da je Partija u okviru ostalih troškova i režijskog materijala evidentirala nabavku opreme (bijele tehnike) u iznosu od 196,27€, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne

djelatnosti i druga pravna lica, s obzirom da je nabavku opreme trebalo evidentirati na odgovarajući račun u okviru klase 0, a ne na troškove.

- **Subjekt revizije treba da nabavku opreme evidentira na odgovarajući račun u okviru klase 0, shodno važećem Pravilniku, a ne na trošak.**

Troškovi goriva i električne energije (račun 513)
Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 142,11€, odnose se na troškove električne energije (iznos od 109,82€ je plaćen sa redovnog računa, a iznos od 32,29€ sa izbornog računa Partije). Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani, sa računima izdatim od strane dobavljača.

Troškovi zarada i naknade zarada (račun 520)
Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 6.511,14€, odnose se na zaradu i naknade na zaradu. Tokom 2022. godine, Partija je imala jednog zaposlenog (tehnički sekretar). Po osnovu neto zarade zaposlenog ukupno su plaćeni troškovi u iznosu od 5.501,94€ (za prvih deset mjeseci ugovorena naknada je iznosila 450,00€, a nakon Aneksa Ugovora o radu 500,97€), dok troškovi doprinosa na isplaćenu zaradu zaposlenog ukupno iznosili 1.090,20€. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani.

Zapošljavanje
Partija je tokom 2022. godine imala jednog zaposlenog iz ranijeg perioda, a tokom 2022. godine nije vršila nova zapošljavanja.
Shodno Izjavi Partije, ista nije tokom 2022.godine vršila plaćanje naknada javnim funkcionerima.

Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada (račun 521)
Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 2.002,59€, odnose se na plaćene doprinose, poreze i prireze za šest lica koja su angažovana u po osnovu Ugovora o djelu (sa redovnog računa isplaćen je iznos od 403,86€, a sa izbornog iznos od 1.598,73€). Za pet lica angažovanih po Ugovoru o djelu, plaćani su porez i prirez po osnovu ugovorenih naknada jer su ista u radnom odnosu, dok je jedno angažovano lice nezaposleno, pa su plaćeni i doprinosi na ugovorenu naknadu. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani.

Troškovi naknada po ugovoru o djelu (račun 522)
Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 7.505,80€, odnose se na neto naknade po osnovu Ugovora o djelu. Navedeni troškovi su isplaćeni sa izbornog računa. Uvidom u ugovore po osnovu kojih su isplaćivane naknade utvrđeno je da je Partija zaključivala ugovore sa fizičkim licima radi obavljanja sljedećih poslova: vođenje programa na konvencijama i skupovima, izrada sajta, logistička podrška za potrebe kampanje, poslovi vozača, poslovi animatora na promotivnim skupovima i administrativnih poslova. Revizijom je utvrđeno da su za vršenje navedenih poslova angažovana 6 izvršioca na period od jednog ili više mjeseci (pojedina lica za iste poslove angažovana više puta, na period od mjesec dana) i da su im po ovom osnovu isplaćivane neto naknade u mjesečnom iznosu od 450,90€ do 1.500,00€ u zavisnosti od perioda angažovanja i vrste angažovanja.

Troškovi ostalih ličnih rashoda i naknada (račun 529)
Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 5.513,52€, odnose se na troškove dnevnica za službena putovanja i troškove prevoza na službenom putu. Navedeni troškovi su isplaćeni gotovinski iz blagajne i obrazloženi su u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Blagajničko poslovanje.

Troškovi transportnih i PTT usluga (račun 531)
Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 327,50€, odnose se na troškove fiksne telefonije za potrebe redovnog poslovanja Partije. Navedeni troškovi su dokumentovani računima dobavljača.

Troškovi reklame i propagande (račun 535)
Trošak iskazani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 72,60€ odnosi se na trošak reklame i propagande. Navedeni trošak je plaćen sa računa ženske organizacije, a odnosi se na plaćenu reklamu u štampanom mediju i adekvatno je dokumentovan.

Troškovi neproizvodnih usluga i pomoći (račun 550)
Troškovi iskazani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 1.054,20€, odnose se na troškove komunalnih usluga (184,20€), knjigovodstvene usluge (620,00€) i usluge štampe (250,00€). Dio navedenih troškova u iznosu od 604,20€ plaćen je sa redovnog računa, troškovi u iznosu od 250,00€ plaćeni su sa izbornog računa, dok su troškovi u iznosu od 250,00€ plaćeni sa računa organizacije žena. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani.

Troškovi reprezentacije (račun 551)
Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 6.426,08€ odnose se na troškove reprezentacije (2.126,08€), reklamni materijal u vidu poklona (2.200,00€) i troškovi pomoći i donacija (2.000,00€). Dio navedenih troškova u iznosu od 1.065,15€ plaćen je sa redovnog računa, troškovi u iznosu od 4.750,93€ plaćeni su sa izbornog računa, dok su troškovi u iznosu od 610,00€ plaćeni sa računa organizacije žena. Troškovi pomoći i donacija dokumentovani su zahtjevima i odlukama o isplati pomoći.
Shodno navedenom, konstatuje se da Partija nije na odgovarajući račun evidentirala troškove pomoći i donacija u iznosu od 2.000,00€ u poslovnim knjigama, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica. Navedene troškove je trebalo evidentirati u okviru računa 559 - Ostali nematerijalni troškovi.

- **Subjekt revizije treba da prilikom evidentiranja troškova u poslovnim knjigama u potpunosti primjenjuje Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.**

Troškovi platnog prometa i članarina (računi 553 i 554)
Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 186,78€ odnose se na troškove platnog prometa (bankarske provizije i naknade za održavanje računa) i troškove članarina. Na troškove platnog prometa odnosi se iznos od

181,78€, a na troškove članarina iznos od 5,00€ (taksa). Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani.

Troškovi izborne kampanje (račun 562)
Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 9.600,00€ odnose se na troškove izborne kampanje ostvarene po osnovu Sporazuma o zajedničkom-koalicionom nastupu na lokalnim izborima u Pljevljima, Pokreta za Pljevlja zajedno sa dva politička subjekta (Demokrate CG i Ujedinjena CG), što je obrazloženo u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Novčana sredstva na računima. Navedeni troškovi su dokumentovani Sporazumima i Odlukama.

3.11. Kancelarijsko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da Partija vodi djelovodnik kao osnovnu evidenciju, u kojem evidentira interna akta i druga akta koja se zaprimaju. Uvidom u djelovodnik utvrđeno je da se akta evidentiraju hronološki i da u istom nijesu vršena brisanja, kao i da su navedene knjige zaključene u skladu sa Uputstvom o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja.
Uvidom u djelovodnik Partije utvrđeno je da se u istom ne vrši zavođenje faktura dobavljača. Partija nije internom procedurom definisala poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata.

- **Subjekt revizije treba da vrši evidentiranje i arhiviranje svih ulaznih i izlaznih akata, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

Izvještaj pripremila
Državna revizorka,
Načelnica u Sektoru IV
Zorica Knežević

Predsjedavajući Senatom DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Senator
Nikola N. Kovačević